

Martín Chirino, a punt de fer 89 anys, treballa cada dia la galeria Senda de Barcelona ■ JUANMA RAMOS

El veterà escultor, membre del grup El Paso, exposa a la galeria Senda de Barcelona escultures de ferro forjat i dibuixos que miren cap a la tradició ancestral

L'espiral de Chirino

Montse Frisach
BARCELONA

Conversar amb l'escultor Martín Chirino (Las Palmas de Gran Canaria, 1925) és un plaer exquisit. Chirino és història viva de l'art modern espanyol, membre del grup El Paso juntament amb artistes com Antonio Saura o Manolo Millares, testimoni actiu de la represa de l'art cap a la modernitat, després de la desfeta de la Guerra Civil. Amant de l'arqueologia, en la seva obra i en la seva conversa ressonen els ecos de la tra-

dicció més ancestral de les Canàries nats, però també del trencament formal cap a l'abstracció de les avantguardes.

En la seva actual exposició a la galeria Senda de Barcelona, ha reunit un conjunt d'escultures en ferro forjat i dibuixos inspirades en la figura de l'espiral, una forma que el fascina especialment. "Les espirals són les galàxies però per mi també són un símbol. Els primers pobladors de la meua terra van tallar espirals preciosament a la pedra basàltica negra —narra Chirino—.

Expliquen els historiadors que un cop a l'any totes les tribus pujaven als cims més alts de Gran Canària per observar el moviment de les galàxies. I després traspassaven aquesta forma a la pedra."

Per l'escultor, l'espiral té molt d'enigmàtica i "ha produït una atracció especial en totes les cultures. I és que l'espiral ve des de l'origen de l'univers. Ara un científic nord-americà ha descobert que al desert del Sàhara hi ha una planta que creix en espiral", afegeix. Així, a la mostra es poden veure espirals que

s'alcen cap al cel, que es repleguen o que es mantenen estirades tranquil·lament a la superfície.

A punt de complir 89 anys, la màxima aspiració diària de Martín Chirino és treballar al taller i sense deixar la forma essencial, no repetir-se mai. "No vull quedar-me atrapat en la forma", insisteix. Tot un repte per a un home que, malgrat la seva edat, pensa que encara té molt a fer. "A aquestes edats, el treball és l'únic que no m'atordeix. Noranta anys no són suficients."

Chirino es defineix a si

mateix com un artista d'una generació marcada per la Guerra Civil. "Som una generació d'iconoclastes. Vam ser nens de la guerra, supervivents amb cartilla de racionament però també he de dir que no era infeliç", recorda. El seu pas pel grup El Paso el veu com a un senyal d'un "sentiment gregari de l'art que ja no existeix perquè ara el que domina és individualisme". "Pertanyíem a un grup amb un sentiment solidari però quan van arribar els diners i el poder la cosa es va dissoldre. La diferència amb el

grup Dau al Set és que alguns d'ells també van trencar personalment. En canvi nosaltres vam continuar amics", recorda.

Lúcid, reflexiu, Martín Chirino no concep la vida sense passió. Ha viscut als Estats Units, a París i ara a Madrid, però com tots els illencs assegura que "només em reconfortarà tornar a la meua tribu". ■

* **Martín Chirino. Sobre l'Espiral del Vent.**

GALERIA SENDA. CONSELL DE CENT, 337. BARCELONA. FINS AL 1/3

Obertura de la fundació de l'artista

Escultura en un castell a la vora del mar

L'exposició de Martín Chirino a la galeria Senda és simultània a la que té lloc al Círculo de Bellas Artes de Madrid, en

què s'exposen una quinzena d'escultures que formaran part de la futura fundació de l'escultor al Castillo de la Luz de Las Palmas, que està previst que s'obri al públic a partir del pròxim dia de Sant Joan. Precisament demà, els prínceps Felip i Leticia

presidirán un acte per presentar la nova fundació a la societat civil de l'illa.

La institució s'ha situat en un castell-fortalesa, originàriament del segle XV, que s'ha remodelat per acollir el nou museu. L'escultor està molt il·lusionat amb l'obertura de la

institució ja que el Castillo de la Luz, a la vora del mar, forma part del paisatge habitual de la seva infància. Sota la fortalesa, hi havia unes drassanes, de les quals el pare de Chirino va ser director tota la seva vida. "M'encantava mirar com desballestaven els grans

vaixells, em quedava bocabatat mirant aquells immensos esquelets de ferralla i com després es tornaven a construir. També m'impressionava la música del ferro, la dringadissa monòtona dels operaris treballant. Potser per això m'agrada tant la música. I

estic convençut que tot allò em va influir poderosament a l'hora de fer-me escultor", afirma molt convençut i feliç que el seu llegat s'acabi exposant permanentment en el lloc que el va veure néixer. En aquest cas, l'espiral (o el cercle) s'ha tancat.